

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v sredo 11. maja 1887.

Letnik XV.

Resolucija g. poslanca Kluna

v državnem zboru 10. t. m.

V poslaniški zbornici je sinoči govoril poslanec Klun o ljudskem šolstvu na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem ter po dolgem, pohvalno sprejetem govoru nasvetoval naslednjo resolucijo:

Gledé na to, da sedanja jezikovna vravnava za slovensko prebivalstvo namenjenih javnih ljudskih šol nasprotuje členu 19. državnega temeljnega zakona z dné 21. decembra 1867, št. 142 D. Z. se vladi naroča, naj potrebno vkrene, da bude na vseh za Slovence odločenih javnih ljudskih šolah na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem in sicer že s pričetkom šolskega leta 1887/88 slovenski jezik edini učni jezik, v kolikor to že sedaj ne velja.

Ako se ima nemški jezik po želji njih, ki šolo vzdržujejo, tudi naprej še obdržati kot učni predmet, mora vlada na to gledati, da se to godi brez vsakere sile, in le v toliki meri, da ne ovira pravega učnega namena ljudskih šol, toraj nikakor ne pred dovršenim tretjim šolskim letom, in v takem številu šolskih ur, ki je v pravi razmeri z drugimi zaukazanimi učnimi predmeti, in ki se ima natančno določiti v učnem načrtu.

Dalje se vladi naroča, učiteljski pripravnici v Ljubljani in Mariboru in deklško pripravnico v Ljubljani tako vrediti, da se bodo vsi predmeti poučevali v slovenskem učnem jeziku, izvzemši pedagogiko, nemščino, zemljepisje in zgodovino, za katero naj do preklica ostane nemški učni jezik. Na enak način se imajo izučevati za ljudske šole na Koroškem namenjeni učitelji.

Schmerling obsojen.

Znamenit je 7. maj tekočega leta za nenemške narode avstrijske. V gospodski zbornici je večina pokazala pravo stališče, na katerem mora stati vsaka vlada, da pravično deli svoje darove in bremena na levo in na desno. V zbornici sedé zreli možje, cvet vseh strank avstrijskih dežel tostran Litave, učenjaki v vseh strokah človeškega znanja. In ti odličnjaki so rešili vprašanje, ki je že več mesecev, da, več let vznemirjalo politične kroge v Avstriji. Obsojen je Schmerling, vodja fakijske opozicije, s tem pa, tako upamo, tudi za sedaj rešeno vprašanje nemškega kot državnega jezika.

Vitez Schmerling, predsednik najvišjemu sodišču, zahteval je, da ministerstvo prekličé jezikovno naredbo, po kateri so morali sodniki Praške nadsodnije v českih pravnih sklepati in izdajati sodbe v českem jeziku. Bil se je boj za 19. § tem. zak., ki vsem narodom dovoljuje enake pravice.

Zbornica je bila polna, kakor že ne od istega časa, ko se je vršila debata o konkordatu. Zbornici so bili predloženi trije predlogi. Bivši minister bar. Konrad stavil je v imenu srednje stranke predlog, da vlada gledé na cesarski patent od 3. maja 1853 sicer ni ravnala protipostavno z omenjeno jezikovno naredbo, vendar pa naj v prihodnje čuva nemščino kot notranji uradni jezik. Schmerling je v imenu leve predlagal, da vlada prekličé dotično naredbo. Grof Falkenhayn pa je stavil predlog, da je naredba vtemeljena v postavi in da tudi s političnega stališča ne vzbuja bojazni.

Prvi je govoril vitez Schmerling za svoj predlog. Skliceval se je na svoje pomislke, ktere je priložil predlogu. Njegova stranka obžaluje, da se je izdala naredba in želi, da se zopet prekličé. Za njim zagovarja grof Falkenhayn svoj predlog in reče: Schmerlingov predlog nekako obsojuje vlado, in zbornica naj rzsodi, je li vlada postavno ravnala ali ne.

Debato pričné bivši minister dr. Unger, izboren govornik in učenjak v pravoslovji. Vpraša vlado, je li bila opravičena, vpeljati drug uradni jezik? Unger trdi, da ne. Naredba sicer ne nasprotuje pisani postavi. Toda poleg pisane postave imamo tudi običajno postavu, ki izvira iz navade. Iz te pa se razvija upravna tradicija, ki konečno postane veljavna. In po navadi je nemščina postala državni jezik. Skliceval se je na naredbo cesarja Ferdinanda, ki je l. 1644 na Českem vpeljal nemški jezik. In te postavu, kakor trdi dr. Unger, ne more razveljaviti ministrova naredba. Učeni dr. Unger pa bi moral pomisliti, da je tedaj Česka vsled 30letne vojske bila onemogla, brez zakona, in se sedaj ne more sklicevati na starodavno naredbo. Po členu 19. tem. zak. morajo sodnije le odloke izdajati v deželnem jeziku. Odlok pa se izdá v imenu države, toraj se mora tudi izdelati v državnem jeziku, in ta je nemški. Naredba je sama na sebi malenkostna zadeva, ali treba je varovati pravni značaj nemščine kot uradnega jezika in jednota v pravosodji in državi. Za to se hoče potegovati on in njegova stranka.

Dvorni svétnik prof. dr. Maassen pobija nazore predgovornikov Schmerlinga in Ungerja in trdi, da ima vlada pravico, izdajati enake naredbe. Tudi Maassen se je postavil na zgodovinsko stališče, a ni segel nazaj do tridesetletne vojske, marveč v zadnji desetletji. Po zadnji avstrijsko-nemški vojski izstopila je Avstrija iz nemške zveze. Leta 1871. postal je pruski kralj nemški cesar; to je zgodovinski dogodjaj, ki premeni avstrijski položaj. Da bi se še kedaj Avstrija podredila nemški državi, je nemogoče; to nasprotuje krščanski morali in pravu. Avstrija se je popolnem ločila od Nemčije. V Avstriji živé raznoteri narodi, in ti morajo postati harmonična celota. Prednosti v Avstriji Nemci ne morejo zahtevati. Prednost Nemcev ne sloni več na zgodovini, marveč na njihovi delavnosti in veljavi. Mi spoštujemo tuje pravice, in to je prava zapoved krščanske morale, nasprotna paganstvu. Narodnostna ideja brez pravičnosti je moralna spaka, ki bi nas zopet približala divjakom. Maassen hvali vlado, ki že skoraj osem let izvršuje nalogo, da izpolnuje tirjatve pravičnosti. Sodniki so za ljudstvo, in ne ljudstvo za sodnike. Prestave sodnijskih aktov gotovo niso tako zanesljive, kakor originali. Vsak narod pa ima pravico, da se mu izdajejo odloki in rzsodbe v izvorniku (originalu), in ne v prestavah. — Tako govori in dela pravičen Nemeec, kakor je prof. dr. Maassen. (Konec prih.)

Govor poslanca dr. Gregorca

v državnem zboru dne 3. maja 1887.

(Dalje.)

Drugo vprašanje se pa ni rešilo in se na način, kakor so se ga poprijeli, tudi ni moglo rešiti. Pod tem ministerstvom žalibog mednarodni prepír še

vedno dalje divja in to ne le tostran, temveč tudi onostran Litave. Toda bodimo pravični in ne zvrčajmo vse krivde na to ministerstvo, ki ima opraviti z nekaterimi težkočami, kterim se nikakor ne more ogniti. Takoj jih hočem naštetí in s tem mislim opravičiti svoje glasovanje za dispozicijski zaklad.

Razkroj Avstrije na dva dela, dualizem, smatral se je nedavno v tej visoki zbornici za zločin proti državni jednoti. Ta izraz je oster, toda zadel je žebelj na glavo in za to se temu nesrečnemu koraku prav lepo prilegajo besede Schillerjeve: „Das ist der Fluch der bösen That, dass sie fortzeugend Böses muss gebären“. Najhuje izmed vsega hudega, kar ga je dualizem zakrivil, je pa narodnostni prepír. Imeli smo ga sicer že prej, toda dualizem vplamenil ga je do požara. Saj tudi ni bilo drugače mogoče, kajti dva naroda postavila sta se za strahovalca vsem drugim, ki naj bi jima bili podrejeni. Tamkaj na Ogerskem naj bi se vse pomadjarilo, pri nas pa vse ponemčilo, oziroma polahonilo. Slovenci in Rumunci so pa tudi še na svetu in se ne dajo kar tako potujčiti, zarad česar je moral nastati prepír. Da, da, dokler bomo imeli državo na dva kosova razcepljeno, nam niti misliti ni na pravo vpeljavo narodne ravnopravnosti. Dualizem nam odpira dve veliki ječi, kjer so Madjari in nemško-liberalci za ječarje.

Grof Taaffe dualizma ni napravil, on pa, kakor mislim, tudi nima naloge, da bi ga odpravil. Pač pa je naloga narodov in naša, na to misliti, da se jednota države zopet osnuje. To je potrebno, če hočemo imeti med narodi prepotrebni mir. Znano mi je, da ministerstvo tega samo ne zmore, temveč mu morajo tudi drugi faktorji na pomoč priti. Mi Jugoslovani, kar je nas Srbov, Hrvatov in Slovencev, mislimo, da so dnevi dualizmu že šteti. (Živahni klici na levi: Čujte! čujte!)

Mi mislimo, da se je točka že našla, na katero se bo treba opreti, da dvignemo madjarski šovinizem iz tečajev. (Čujte! na levi.) Da to dosežemo, nam ni prav nič drugega treba, kakor da, kedar spet do tega pride, nič več ne dovolimo, Francozov ob tla metati, ter da se gledé Balkana z Rusijo prav tako pametno pogovorimo, kakor je bilo o tem nedavno v časnikih brati, da smo se sporazumeli gledé Bosne in Hercegovine. Potem bi se Avstrija lahko razprostrla tja doli do Soluna ter bi si ustanovila jugoslovansko Avstrijo, ktera bi bila zadosti mogočna, da bi Madjarom lahko zaklicala veljavno: „Stoj!“ (Živahni klici na levi: Čujte! — Poslanec Neuwirth: To je Vam program!! — Klici na desni: Mir!) Kedar se to zgodi, bo tudi dualizmu odklenkalo.

Drugi vzrok, zakaj da se vedno prepíramo, zdí se mi, da tiči v deželni avtonomiji in njenem krivičnem volilnem redu. To se najjasneje vedno kaže po pokrajinah, ki so mešane gledé govora in take pokrajine so: Česka, Morava, Šlezija, Galicija, Bukovina, Tirol, Koroška, Štajarska, Kranjska, Goriška, Trst, Istra in Dalmacija.

Tu se bje najprvo boj za večino v deželnem zastopu in tu se vidimo puliti za večino stranke, ki nimajo političnega, pač pa narodni značaj. Skušnja nas učí, da je vsled tega tudi večina na krmilu stoječa brezobzirna nasproti manjšini, ktera je večini skoraj na milost in nemilost izročena. (Poslanec dr. Foregger: Dalmacija! — Poslanec Vošnjak: Gradec! — Poslanec dr. Foregger: Pač se Vam je treba pritoževati!) Večina polasti se pred vsem drugim deželne mošnjčka, ter ga skuša za svoje strankarske

namene leto za letom izprazniti. Dalje se polasti šol, kjer skuša manjšino potujčiti in zatreti. (Poslanec Vošnjak: V Gradu se tako godi!) Kakor znano, se tudi črv zvija, če nanj stopiš. Manjšine se branijo in zopet je narodnostni prepir na dnevnem redu, ki pogoltava najčileje moči, in moti socijalni mir.

Taka deželna avtonomija je pravo načelo nasilstva, načelo zatiranja slaberega. (Čujte! čujte! na levi.) To je Vam boj vseh proti vsem in jaz mislim, da si vsak poštenjak in vsak pravi Avstrijan iz srca želi, da bi bilo kmalo konec tega boja. Sredstvo za to že imamo in tudi postavno je že dovoljeno. Prav tisto je, katero rabijo hišni posestniki pri strankah, ki se ne razumejo. Razložijo jih.

Kakor stvar sedaj kaže, niti misliti ni, da bi posamične narodnosti same po sebi druga drugej pravične postale. Žal, da je tako, ali res je. Ločite toraj prepirajoče se stranke (Res, na levi), zabrani naj se, da ne bodo Nemci Slovanom v šolskih zadevah ukazovali. (Klici na levi: Razkroj!)

Prav tako naj se Čehom zabrani vsako vtikanje v šolske in narodnostne zadeve Nemcev. Vsak narod naj si sam določa osodo v šolskih in narodnostnih zadevah (Pač res! na levi.), saj je le narod sam za to najbolj sposoben, da bo znal pravo zadeti. (Poslanec Richter: Le dosledno!) Napravite toraj vsakemu narodu lastno upravno področje (Poslanec dr. Derschatta: In vsak narod naj si upravo sam plačuje!), kjer bo vsak narod sam svoj gospod gledé svoje narodnosti in konec bo prepira. (Klici na levi: Prav res!) Ta misel ni nova. Že na Kromerizkem državnem zboru smo jo čuli in v členu XIX. državnih temeljnih postav dobila je pa postaven izraz. Tam se bere: „Vse narodnosti države so ravnopravne in vsaka narodnost ima nedotakljivo pravico, da se ji varuje in goji narodnost in jezik.“

Tu se zdaj vpraša: Kdo pa naj izvršuje ta član? Deželni zastopi izvestno ne, kajti o teh niti govorjenja ni. Vlada pa le toliko, kolikor je izpeljava člana v zvezi z izvrševanjem oblasti in to na več strani. Pravi izvrševalni organ imenovan je pa v členu samem v besedah: „Vsak narod ima nedotakljivo pravo, da se mu čuva in goji narodnost njegova in jezik.“ Če ima toraj vsak narod pravico v ta namen, mora imeti tudi pravico do sredstva, ki je za to izpeljavo potrebno. Tega sredstva pa ni še tu, treba ga je še le napraviti, treba je napraviti zastop dotičnega naroda. Tako jaz razumem narodno samoupravo.

Član XIX., tako izpeljav, zdi se nam Slovincem edino pravično izpeljan in je taka izpeljava tista, ki nas popelje k občeno zaželjenemu miru mednarodnemu. Tudi se nadjamo, da smo taki izpeljavi člana XIX. veliko bližje, kakor se gospodi morda dozdeva. Zakaj vse to omenjam? Zato, ker so jeli Nemci sami o tem že govoriti in se na član XIX. ozirati. (Poslanec Vošnjak: Pa le na Českem!) Nemci so pomagali, da je dobil član XIX. današnjo podobo, zato mislim, da se ne motim, če pravim, da bodo tudi Nemci svoje dni tisti, ki se bodo sami potegnili za pravo izvrševanje tega člana. Danes samo vprašam: „Kaj pa je, kar danes Nemce na Českem najhuje togoti? Prav nič drugega, kakor da česka večina v českem deželnem zboru določa o nemških šolah, o vzgoji nemških otrok, in o vprašanji, ki se dotikajo nemške narodnosti! To je pa že tako, ker tako deželna avtonomija zahteva.“

Slovence nas ravno tu boli, le še mnogo huje. Razkrojljeni smo na šest upravnih okrajev in le v enem imamo še le od novejšega časa nekoliko vpliva na narodno šolo.

Nikakor nečem reči, da bi bila česka narodna večina nasproti Nemcem krivična, ali da je. Ne, tega nisem trdil in tudi ne morem (Posmeh na levi), ravno nasprotno je česka večina že večkrat spravedljivo ponujala roko Nemcem. (Živahen posmeh na levi.)

Slovinci še kaj takega pri Nemcih in Lahih, ki nas stiskajo, še nismo nikdar doživeli. (Čujte! čujte! na desni.) Le-ti o kakem takem miru nečejo ničesa slišati, pač pa imajo vedno pripravljeno pest, da bi nas pobili. (Poslanec dr. Foregger: Glej Anastazija Grūna!)

Na Koroškem nimamo niti jedne ljudske šole, če tudi živi ondaj 130.000 Slovencev. (Čujte, čujte! Neyerjetno! na desni.) Ponemčevalcev v Gradu je že sram z vsemi svojimi dotičnimi hudobijami kazati se. (Posmeh na levi.) Da, da, res je tako! (Poslanec Derschatta: Ni take sile ne!) Kakor bi bili kaj ukradli (Oho! Oho! na levi), ali pa bi se na tatvino pripravljali kakor hudodelci skrivajo se

za mrak tajnih šolskih odlokov. Pred nekaj leti izdali so tak tajejn šolski odlok (Čujte! na desni) šolskim voditeljstvom na Slov. Štajarji. Ondi se daje poduk, kako naj se otroci, ne da bi starši za to kaj vedeli, najvspešneje ponemčujejo. (Čujte! na desni. — Klici na levi: Berite, toda vse!)

Nam je prišlo to Urijevo pismo v roke, glasi se: „Določbe, kako naj se podučuje nemščina po nenemških ljudskih šolah na Štajarskem.“ To Vam je pravo Urijevo pismo, nalašč za to sestavljeno, da bi slovenska mladina čem prej tem bolje odmrila svojemu narodu in se potujčila in to prav na zavraten način. (Čujte! na desni. — Smeh in klici na levi: Berite, berite!)

Takoj ga preberem. (Poslanec dr. Rus: Datum in številko! — Klici na desni: Mir! — Poslanec Thurnher: Mu vendar ne bote narekovali, kaj naj govori!) (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. maja.

Notranje dežele.

Presviti cesar je daroval za pogorelece v Prešovu 10.000 glđ.

Iz levičarskega vira poroča „Politik“ zanimive stvari o **Schmerlingovem predlogu**, ki je bil v soboto pokopan v gospodski zbornici. Po istem viru je neki krona sama pritrčila jezikovni naredbi pravosodnega ministra. Na merodajnem mestu so celó obljubili grofu Taaffeju, da pridejo tudi nadvojvode v gospodsko zbornico, ko bi bilo treba. Taaffe pa se je baje zahvalil, ker se je zanašal na večino. Zato je tudi srednja stranka prišla v tako malem številu v zbornico. Izjava, katero je prebral grof Taaffe, določila in potrdila se je v ministerski konferenci. Tudi ministra Gautsch in Bacquehem sta pritrčila postavnost naredbe, ter se izrekla proti predlogu barona Konrada.

Hrvatski ban je odpotoval s sekejskim načelnikom Stankovičem in tajnikom Spitzerjem v Budimpešto in od tam odpotuje v Vukovar. Ogledati si hoče Gradiščanski, Brodski in Petervaradinski okraj. — Volitve so pred durmi.

V **Zagrebu** se je sešel v nedeljo v nadškofjskem dvornem odboru za proslavo petdesetletnice sv. očeta, papeža Leona. Predsedoval je presv. škof I. Pavlešić. Zagrebško nadškofijo so zastopali gg.: dr. Brestyensky, dr. Burgstaller, kanonik Križan, Pogledić, dr. Rački, predsednik banskega stola Rušnov in septemvir dr. Špun-Štrižić; kot zastopniki bosansko-sremske škofije so bili navzoči gg.: prof. Franki, Ivan vitez Trnski, prof. conte Kosta Vojnović, rektor dr. Fr. Vrbanić. Kot zastopniki senjsko-modruške škofije gg.: prof. dr. Baron, Ivan Kostrenčić in prof. dr. Luka Marjanović; kot zastopnik križeviške škofije g. Rašić. Predsednik pozdravi došle gospode, ki imajo nalogo pripraviti slovesnost ob 50letnici. Sestavil se je potem izvršujoči odbor, kateremu je načelnik kardinal-nadškof, podpredsednika dr. Fr. Rački in dr. Vojnović, tajnika dr. Bauer in prof. dr. Marjanović, blagajnik Pliverić.

Ogerski ministerski predsednik pl. Tisza pride te dni na Dunaj, da se določi prestolni govor, s katerim se bo končal državni zbor koncem tega meseca. Ob enem hoče Tisza na Dunaji tudi zvedeti, kaj naj odgovori na interpelaciji poslancev Iranya in Helfya. Dokaj jasnega Tisza ne bo odgovoril, vendar bo malo pojasnil razmere držav, in kako bo v prihodnje Avstrija postopala na Balkanu. — Baron Ivor Kaas je v svojem volilnem govoru povdarjal, da mora opozicija z vsemi postavnimi sredstvi pobijati sedanjo vlado, katero vodi Tisza. Očital je vladi, da je zanemarjala hrvaško vprašanje do zadnjih nemirov na Hrvatskem. Še le tedaj sklenila je mir s Hrvati za veliko odškodnino. — Kolikor poznamo razmere, Madjari niso ničesa darovali Hrvatom, preje nasprotno. Na Ogerskem so vse madjarske stranke edine v tem, da si pridobé popolno oblast nad drugimi narodi. Edino vprašanje vodi vladno stranko in opozicijo, kdo naj nadaljuje hegemonijo: Tisza ali Apponyi.

Sedmograjski Rumunci so sklenili v Sibiriji (Hermannstadt), da se ne bodo vdeležili volitev v državni zbor. Posebna deputacija hoče na najvišjem mestu razložiti vzroke, zakaj se Rumunci ne vdeležé volitev.

Vnanje države.

Iz **Rima** se poroča, da je nadškof v Solunu, Bonetti, imenovan papeževim delegatom v Carigradu. — Grof Solms bo skoraj gotovo imenovan kot zastopnik pri Kvirinalu.

Še vedno se pripravajo **ruski, nemški in avstrijski** listi, ste se li Avstrija in Rusija dogovorili o Bosni in Hercegovini. „Novoje Vremja“ piše, da skuša grof Andrassy prepričati svet, da se ni l. 1876 dogovarjal z Rusijo o Bosni in Hercegovini. Če je pa temu tako, in je Avstrija brez do-

govora z Rusijo zasedla Bosno, potem ni dolžna nobenega odgovora Rusiji. Avstrija ima Bosno in basta. Knez Bismark si pa tudi umiva roke in trdi, da se je okupacija pričela brez njegove vednosti. „Novoje Vremja“ trdi dalje, da Rusija ni nikoli dovolila Avstriji trajne okupacije. Dogovor je bil, da začasno zasede Avstrija Bosno in Hercegovino, Rusija pa Bolgarijo. Obe okupaciji naj bi se ob enem pričeli in končali. Andrassy sicer temu predlogu l. 1876. ni hotel pritrčiti, a ravnal je vendar po dogovoru. Avstrija hoče biti v Bosni deset let in potem se bo sklicevala na desetletno posest. Tega pa Rusija ne more dovoliti. Turčija ne bo tirjala nazaj Bosne in bo zadovoljna, če postane Bosna neodvisna kneževina. Temu ne ugovarjamo, toda knez ne bi smel biti Habsburžan ali Hes. „Svčt“ priporoča Rusiji, naj popolnem popusti bolgarsko vprašanje. Srbija naj se odtegne avstrijskemu vplivu. „Pet. Vjedomosti“ svetujejo, naj se Rusija več ne ozira na Berolinsko pogodbo. S Turčijo se ni treba več dogovarjati, temveč z Evropo.

Listi že poročajo, da odide ta mesec **srbska** kraljica kot grofinja **Takova** s kraljevičem Aleksandrom v Krim. Med potjo se ustavi v Bukareštu, Jaši in Odesi. Kraljica in kraljevič ostaneta v Krimu šest do sedem tednov. Srbski zastopnik v Peterburgu, Sava Gruić, pride v Jalto v Krimu, da vsprejme tam kraljico. — Novo ministerstvo še sedaj ni sestavljeno. Posamezni vodje večjih strank si nasprotujejo ne le v političnih, marveč tudi v osebnih vprašanjih. Kralj želi, da bi se združile stranke, ker potreben je državi notranji mir gledé zmešnjav na Balkanu. Srbija potrebuje denarja. Zato hoče prodati ali zastaviti državne gozde. V najem hoče dati tudi železnici Smederevo-Velika Planina in Lapovo-Kragujevac, kar bi ji neslo do sedem milijonov dinarov. Neko Berolinsko trgovinsko društvo in „Länderbank“ sta Srbiji že dala 12.500.000 frankov; dobiti ima še 1.250.000 frankov. — To finančno zadrego sedanje srbske vlade hoče porabiti Ristić, da pride zopet na krmlino in državno vnanjo politiko zabrne v drug tir. Sicer je težko prorokovati, kaj bo Srbija storila v prihodnje; ali se bo približala Rusiji, ali bo ostala v dosedanjih razmerah z Avstrijo. Gotovo pa je, da je kralj odločno proti Ristićevi vnanji politiki.

Iz **Bolgarije** se poroča, da bodo regenti sklicali sobranje, ko se vrnejo v Sofijo. Sobranje hoče na vsak način dognati, da Evropa potrdi zjedinitenje Bolgarije z Vzhodno Rumelijo in imenuje kandidata za bolgarski prestol. V vladnih krogih imenujejo kot kandidata princa Nasavskega, kterega neki priporoča knez Bismark.

Rumunski opoziciji se sicer ni posrečilo, da bi bila zaprečila slavnosten vsprejem kralja Karola, ko je prišel v Jaš, vendar so se dogodili mali neredi. Zaprli so nekaj oseb, med njimi sta voditelja opozicije v Jaši Jurij Šendrea in Balš. Minister Brătianu je pokazal, da se ne bo oziral na nobeno osebo, ko bi morala trpeti veljava krone. Rumunska opozicija si prizadeva, da vrže sedanjo vlado. Vladi očita, da krati državljansko pravice. Avstrija mora pazljivo zasledovati nemire v sosednji kraljevini.

Ruska carska družina odpotuje 15. t. m. v Novi Čerkask. — V kratkem odide posebna komisija v Azijo, da prevzame dodelane železnice in vredí vožnjo in promet. — To poletje pojde več ruskih višjih oseb v južno Rusijo in ne v vnanje dežele. — V Japanu je 13.000 ljudi prestopilo k vzhodni cerkvi. — „Novosti“ pišejo, da Rusija do sedaj ni mogla odstraniti regentov v Bolgariji, ker bi morala v sedanjih razmerah zastaviti vso svojo moč proti zahodu. Nemčija in njeni prijatelji že štiri leta rujejo proti Rusiji in Franciji, akoravno niste sklenili nobene zveze. Pač pa so se zvezale srednje-evropejske države in obrnile svoje poglede na vzhod. Pridobile so si tudi balkanske države in izpodkopale ruski vpliv. — „Nordd. Allg. Ztg.“ opravičuje in zagovarja Nemčijo, in vendar je ravno ta list dokazoval v mnogih člankih, da Aleksander ni storil prav, ko je zapustil Bolgarijo. S tem je Nemčija le potuho dajala sedanjim regentom.

Nemški državni zbor se v sedanjem zasedanju ne bo pečal s carino na žito, ker se nobeden ni stavil predloga, da se poviša carina. — General Kaulbars, ki je znan iz Bolgarije, razgovarjal se je pretekli četrtek dve uri s knezom Bismarkom.

Predsednik **francoske** republike, Grévy, podpisal je dekret, da vlada predloži zbornici postavní načrt, da se za skušnjo v oktobru mobilizuje jeden vojni kor v zapadni ali južni Franciji. — Ministerski predsednik je naznanil budgetnemu odseku, da hoče premisliti vse nasvetovane popravke v budgetu in varovati kolikor mogoče. Budgetni odsek je sklenil, da se Goblet povabi k seji. — Davki v mesecu aprilu so znesli tri milijone manj, kakor je bilo proračunjeno, vendar pa dva milijona več, kakor lansko leto v istem času.

V **angleški** dolnji zbornici je naznanil državni podtajnik Gostt, da je **afganski** emir nedavno popravil in pomnožil trdnjavo. — Angleška vlada dobro opazuje rusko gibanje v Srednji Aziji. Poslala je na mejo več častnikov, da poročajo o vseh dnevnih dogodkih. Rod Ghilzais je jako nevaren emiru, in Ejub kan, ki je Rusom prijatelj, ima mnogo upanja, da dobi zopet svoje pravice.

Španska kraljica si je nedavno ogledala posadko v Madridu. Vojaki in občinstvo pozdravljali

šo jo navdušeno. Karlisti mirujejo, in tudi republikanska stranka je zgubila mnogo svoje veljave, ker ni edina. — Ruiz de Zorilla je sedaj v Parizu.

Turška vlada je naročila Muktar-paši v Egiptu, naj se ne vtiče v zadeve angleških oblasti, da se Angleži ne bodo mogli pritoževati. Poroča naj le o vseh dogodkih in počaka naročil iz Carigrada. Iz tega se razvidi, da želi Turčija sporazumljenja z Angleži gledé Egipta.

Izvirni dopisi.

S Krško-Sevniškega okraja ob Savi, 8. maja. (Zborovanje „Sevniško-Breziškega učiteljskega društva“ in „Pedagogičkega društva“ v Sevnici.) (Konec.) Po skupnem obedu, ki smo ga imeli v gostilni „Pri Kroni“, pa je zborovalo ravno tu „Pedagogičsko društvo“. Ob 2. uri popoldne otvori zborovanje v prisotnosti vladnega komisarja predsednik društvu gosp. Fr. Gabršek in vsem navzočim učiteljem, učiteljicam in gostom zakliče: „Dobrodošli!“

Tajnik društva, g. J. Ravnikar, prebere zapisnik zadnjega zborovanja, ki se odobri.

G. vodja J. Lapajne je govoril: „Učitelj kot meteorolog“ jako dobro in mikavno ter je učitelje navduševal, da bi se s to stroko pečali. Omenjal je „Heršelj-ev ključ“, poslovenil župnik B. L., s katerim vreme za celo leto popred vsakdo zvé, ako le vé, kdaj se luna spremeni, to je: ob kateri uri nastopi prvi krajec, ščip, zadnji krajec in mlaj. Ta ključ, ki ga je napravil slavni zvezdogled J. W. Heršelj in ki ga je Dunajska kmetijska družba l. 1839. spoznala za najbolj zanesljivega, najdeš v letošnjem „Koledarju“ družbe sv. Mohora. — Ko je navedel še nekaj kmetijskih opazovanj gledé vremena, preide do znanstvenega vremenskega opazovanja. Tu omeni Dunajski centralni meteorologični zavod (Sternwarte). Tiste meteorologične postaje v kronovinah, ki plačujejo po 5 gld. na mesec, dobé vsak dan iz Dunaja telegrafična vremenska poročila. Priporočal je onim učiteljem, ki bi morda imeli veselje za to, kam naj se obrnejo in kaj naj storé. Konečno je g. Lapajne še prav dobro poročal o „podnebjih na Dolenjskem“.

Temu je sledil izvrstni in dobro sestavljeni govor g. Fr. Gabrška, nadučitelja s Krškega „o naših učiteljskih društvih“. Začetkom svojega govora načrta velik pomen učiteljskih društev ter dokaže na zgodovinski podlagi razvoj teh in koliko so koristila slovenskemu šolstvu sploh in v obče. Povdarja pa tudi, da zadnje čase navdaje naša učiteljska društva nekaka letargija — mlačnost, ter nimajo nič več pred očmi tistega vzvišenega pomena, ki so si ga zapisala na barjak svoj. Potrebno je toraj, da se vsa učiteljska društva zopet oživé na novo — in še krepkeje, kakor nekdanj. Zatoraj g. govornik želi, da bi vsa slovenska učiteljska društva stopila v nekako zavezo med seboj, kar bi izvestno mnogo koristilo slovenskemu ljudskemu šolstvu.

Pri tej točki se vname živahen razgovor, kterege so se vdeležili gg.: Bezlaj, Lapajne, Lunder, Ravnikar in konečno še g. poročevalec sam. Določenega se ni sklenilo ničesa, ampak vsa ta zadeva pride še na vrsto pri letošnjem občnem zboru meseca junija. V resnici bi bilo dobro, da bi se v tem oziru kaj storilo, kajti duh sedanjega časa to zahteva, in korist od tega ne bo imelo le učiteljstvo, ampak vse slovensko šolstvo. Za izvrsten govor smo pa vsi g. Gabrška hvaležni in želimo, da bi v tem smislu nadaljeval.

Potem se je sklenilo, da čas in kraj občnega letnega zborovanja določi odbor sam.

Gospod predsednik, zahvaljujoč se na to gg. poročevalcem za trud, kakor tudi vsem častitim gostom (sosebno gg. tovarišem s sosednje Štajarske), ki so nas počastili s svojo navzočnostjo, sklene zborovanje s trikratnim „slava“- in „živio“-klicem na našega priljubljenega vladarja Franca Josipa I.

Omeniti mi je še, da je naše „Pedagogičsko društvo“ zborovalo prvič v sosednji tuji deželi — v prelepi Štajarski, kar je za slovensko učiteljstvo gotovo velicega pomena. Tako prijetnega dne učitelji kranjski in štajarski ob Savi še nikdar nismo imeli, ki nam ostane dolgo v prijetnem spominu. —r.

Od Solkana, dné 8. maja. Krasni dan imel je danes naš Solkan. Napovedana slavnost vršila se je

točno po objavljenem sporedu. A ta slavnost ni bila navadna „Beseda“ temveč bil je praznik primorskih Slovanov. Rečem praznik Slovanov, ker Slovenci in Hrvatje smo skupno praznovali dvajsetletnico Solkanske čitalnice. Blizu 300 naših bratov je prišlo že v soboto zvečer iz Trsta na svetogorsko božjo pot. Vrh skalnice so svoje pobožne zdihleje pošiljali po priprošnji Matere božje vsegamogočnemu Bogu za svoje lastne potrebe, in posebno tudi za zjedinenje naših razkolnih bratov. Tržaški Slovani so svetu javno in neustrašeno pokazali svoje versko prepričanje in vnetost za blagor naroda. Postalni so nam izgled.

Sprejem in spored se je vršil bratovsko-prijazno in točno. Pri besedi je bilo nad 450 oseb iz Trsta in okolice. Sokol in podporno društvo je bilo izborno zastopano. Več ali manj so bili navzoči tudi zastopniki vsih narodnih društev na Goriškem. Mnoga društva s svojimi zastavami. Odlikovali ste se posebno zastavi tržaških društev in zgodovinska solkanska zastava.

Ni mi moč pretresovati posameznih točk, omeniti pa moram vsaj nekatere: Začeti hočem s „slavnostnim govorom“. Nastopil je častiti gospod Štefan Valentinčič, vikarij na Trnovem, solkanski domorodec. Napis nad odrom „vse za vero, dom, cesarja“ bil mu je predmet govora. Ali govornik ni mlatil navadnih „fraz“, ampak dokazoval je zgodovinsko, da Solkan je od prvih svojih časov stal za vero, narod in cesarja. Vero rimsko katoliško je sprejel od učencev apostelnov, ohranil jo je, in Mati božja sama jo je poveljčala s svojo prikaznijo na „Sveti gori“. Omenil je Solkanskih rojakov iz predavnih in sedanjih časov, ki so delali in se trudili za napredek in omiko svojega naroda. V tretjem delu pa je slikal Solkance, kot boritelje za mogočno Avstrijo. Ogromno število poslušalcev je pogostokrat z dobro klici in ploskanjem pritrjevalo izvrstnemu govoru. Častitega gospoda govornika pa javno prosimo naj izvoli svoj govor poslati „Slovencu“, da ga natisne. To željo so izrazili posebno mnogi tržaški Slovenci, katerim je bil govor jako všeč. I tak govor, kdo bi ga ne poslušal in ne prebiral rad!

Posebno slovesen trenutek je bil „podaritev spominskih trakov Solkanski zastavi od leta 1848“. Kaki občutki, kake želje, kaka navdušenost je tu po naših žilah, v našem srcu kipela, to se pač ne dá zapisati! in zraven še navduševalen nagovor gospodične Kobalove! Tudi vse druge točke sporeda so se vršile posebno izborno. Pevci in govorniki so želi mnogo, a zaslužno pohvalo.

Razun določenih točk smo slišali še pozdrave in zahvale načelnikov Tržaških društev in Solkanske čitalnice. S povdarkom moram opomniti, da vsi govorniki so povdarjali, da naš naroden obstanek, bor in napredek je vkoreninjen in ima veljavo le na verski podlagi. Današnja veselica v starodavnem Solkanu je imela res slovenski obraz: „vse za vero, narod in cesarja.“

Došlo je tudi mnogo telegramov od društev, od državnih poslancev in posameznikov. S posebno naudušenostjo je bil sprejet oni od naših državnih poslancev in od g. Komel-a pl. Sočebčan.

Po dovršenem sporedu se je narod radoval še dolgo pri godbi, petju in napitnicah; konečno pa nas je tužno osupnilo poročilo o smrti „generala goriških pevcev“. Naj zdajci tam nad zvezdami prepeva slavo trojednemu Bogu.

Domače novice.

(Imenovanje.) Preč. g. Janez Koprivnikar, župnik na Savi, dobil je faro Vrhniško ter je bil ob jednom imenovan dekanom Vrhniške dekanije.

(Pogreba r. mestnega župnika in vodje Franca Hrovata) se je prav mnogo občinstva vdeleževalo. Sirote „Marijanišča“ so šle najprej; potem udje „Katoliške družbe“ z banderom. Pokopaval je preč. g. prošt A. Jarc. Mestjani fare sv. Jakoba so svetili. Sledil je stolni kapitel z drugimi duhovniki in mnogim občinstvom. Večino svojega premoženja je volil, kakor se čuje, sirotišnici „Marijanišču“. Naj v miru počiva!

(Javna seja Ljubljanskega mestnega zboru) vršila se je sinoči od 6. ure do 1/2 9. Gosp. župan konstatuje sklepčnost zboru, ker navzočih je bilo 22 odbornikov, in imenuje overovateljema zapisnika gg. Povšé-ta in Valentičiča. Najprvo pozdravi g. župan novoizvoljene gg. odbornike in jim

želi, da vestno in marljivo izvršujejo težavni a častni posel, kterege so jim izročili volilci. Dalje naznanil g. župan, da se je Nj. cesarska visokost nadvojvoda Albrecht potom deželnega predsedništva zahvalil za čestitko, ktero mu je izrazil mestni zbor o priliki njegove 60letnice vojaškega službovanja. — Mestni zastop Graški je poslal letno poročilo o klavnici in živinskih sejmovih; društvo „Ljudska kuhinja“ slavnostni spis o priliki svoje desetletnice; „Elizabetišče“ poročilo za l. 1885. in 1886. — Odbornik g. Vaso Petričič nasvetuje, da se mestni zbor zahvali izstopivšim odbornikom za požrtvovalno delovanje, čemur zbor soglasno pritrđi. Pri II. točki: „Volitev podžupana“, stavi g. Potočnik predlog, da se „per acclamationem“ izvoli zopet podžupanom g. V. Petričič; zbor soglasno pritrđi. Podžupan se zahvali in obljubi, posvetiti svoje moči koristim mesta Ljubljanskega. Nato se vršé volitve stalnih osem odsekov mestnega odbora.

Izvoljeni so: V magistratni odsek: Predsednik g. župan Grasselli Peter, dr. Bleiweis vitez, Pakič Mihajl, Petričič Vaso, Potočnik Franc, dr. Tavčar Ivan; v personalni in pravni odsek: Gogala Ivan, dr. Mosché Alfonzo (načelnik), Murnik Ivan (namestnik), dr. Staré Josip, dr. Tavčar Ivan; v finančni odsek: Benedikt Josip, Gogala Ivan, Hribar Ivan, Petričič Vaso (načelnik), Ravnikar F., dr. Staré Josip, dr. Tavčar Ivan (namestnik); v stavbinski odsek: Hraski Jan, Vladimir, Murnik Ivan (načelnik), Pakič Mihajl, Potočnik Franc (namestnik), dr. Staré Josip, Tomek Jos. Velkoverh Iv.; v odsek za uboge: načelnik gosp. župan, Klein Anton, Ničman Henrik, Zitterer Matija vitez, Zupan Tomo, Žagar Karol; v policijski odsek: dr. Bleiweis Karol vitez (načelnik), Gogala Ivan, Noll Srečko, Trtnik Franc, Valentinčič Ignacij, dr. Vošnjak Josip (namestnik), Žagar Karol; v šolski odsek: Povše Franc, Tomšič Ivan, Valentinčič Ignacij, dr. Vošnjak Josip (namestnik), Zitterer Matija vitez, Zupan Toma (načelnik), Železnikar Ivan; v odsek za olupšavo mesta: Valentinčič Ig. Hrasky J. Vladimir, dr. Mosché Alfonzo, Povše F., Ravnikar Franc (načelnik), Velkoverh Ivan (namestnik), Žagar Karol; v vodstvo klavnice: dr. Bleiweis Karol vitez; v direktorij vžitniškega zakupa: Valentinčič Ignacij; v vodovodni odsek: Vaso Petričič. (Konec prih.)

(Občni zbor društva cesarice Elizabete otroške bolnice) vršil se je v ponedeljek popoldne ob 4. uri v magistratni dvorani o navzočnosti namestnice vrhovne pokroviteljice presvite cesarice Elizabete, gospé Emilije baronice Winkler, in mnogo gospá pokroviteljic, kakor tudi gospodov članov upravnega sveta. Vodja g. štabni zdravnik, dr. Boek, izraža zahvalo za zaupanje, ktero mu je društvo skazalo, da ga je poklicalo na mesto načelnika. Novinec pri tem blagohotnem društvu ni, kajti že leta 1865. do 1878 bil je, ko je bival tačas v Ljubljani, načelnika namestnik. Trudil se bode, da bo kar le mogoče deloval na korist društvu. Potem se zahvaljuje vsem podpornikom in darovateljem, v prvi vrsti presvitli cesarici Elizabeti, ktera daruje vsako leto o priliki nje godovnega dneva 100 gld. za zavod; potem mestnemu zboru Ljubljanskemu, kteri dá vsako leto 300 gld. in vsem drugim darovateljem, v prvi vrsti g. deželnemu predsedniku, baronu Winkler-ju, lekarničarju g. Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, kteri, kakor njegovi predniki, daje vsa zdravila za otroško bolnico brezplačno. Tudi se spominja ranjkega Matije Hočevar-ja, ki je volil otroški bolnici 1200 gld., in njegove blage vdove gospé Terezije Hočevar, ktera vsako leto nakloni otroški bolnici podporo. Načelnik nadalje naznanja, da se je posrečilo, ker je g. dr. Kovač, ustanovitelj otroške bolnišnice, po družih poslilih zadržan zmirom hoditi v otroško bolnico, pridobiti g. dr. Schuster-ja, ki je ta posel brezplačno radovoljno prevzel.

Društveno premoženje obstoji z hiše na Poljanski cesti, ktera se je kupila za 11.000 gold., na kteri pa je vknjiženo hranilnišnega posojila za 4000 goldinarjev, kar pa društva ne teži posebno, kajti kranjska hranilnica nakloni vsako leto društvu otroške bolnišnice toliko podpore, da se plačajo obresti posojene glavnice; razun tega pa je kranjska hranilnica darovala še za popravo cvetličnaka na društvenem vrtu 150 gold., za kar ji izreka načelnik prav toplo zahvalo. V vrednostnih papirjih ima otroška bolnišnica skupne nominalne vrednosti 13.970 gold. in se je njeno premoženje zadnja dva leta za 1260 goldinarjev pomnožilo. Dohodki znašali so l. 1886 4252 gld. in so stroške za 225 gld. 44 kr. presegli.

Tudi proračun za l. 1887, o katerem poroča blagajnik g. Leskovic, je še precej ugoden, dasi bude treba mnogih poprav v poslopji otroške bolnišnice letošnje poletje. To se odobri. Zdravljenih je bilo l. 1885 in 1886 v otroški bolnici 94 fantov in 115 deklet. Od teh je bilo zakonskih 76 fantov in 92 deklet, nezakonskih pa 18 fantov in 23 deklet. — Vrše se potem volitve. Za načelnika izvoljen je g. dr. Boeck, za blagajnika pa g. C. Leskovic; v odbor pa so voljeni gg.: dr. Suppan, Lovrencij Mikusch, Albert Ram in dr. vitez Schöppl-Sonwalden; za pregledovalce računov pa gg.: Josip Kordin in Matevž Treun. Ko se je po vskliku izvolilo še več gospoj in gospodičin novih pokroviteljic, zahvali se načelnik za vnovič mu skazano čast in zaupanje ter zborovanje sklene.

(Občni zbor meščanske vojašnice) v Ljubljani vršil se je v nedeljo dopoldne v magistratni dvorani o navzočnosti mnogih članov-posestnikov. Vodja g. J. N. Horak otvori zborovanje s sledečim govorom: Slavni zbor! Danes začenjam 25. glavni zbor ter vam rečem: Dobro došli! V zboru v 30. dan maja 1886. l. sem vam poročal, da ima naša meščanska vojašnica še 500 gl. dolgá, kateri pa je zdaj poplačan pri vsem tem, da je vodstvo moralo napravljati mnogo hišne oprave. P. n. hišnim posestnikom, ki so doneske plačali v mestno blagajnico in ki so se za nje pri vodstvu oglašili, so se jim po sklepu glavnega zbora z l. 1883 povrnili, kakor je to razvidno v sklepu računa za l. 1886. V današnjem 25. glavnem zboru zahvaljujem se vsem svojim tovarišem, ki so me večkrat pri težavnem voditeljstvu podpirali. Po § 14. društvenih pravil izstopijo zaradi službene starosti naslednji gg. iz odbora: Ahčin Gašper, Dolenc Jurij, Geba Franc in Lahajner Karol. Vsi ti pa se zamorejo zopet voliti.

Z računskega sklepa je razvidno, da je imelo društvo 2723 gold. 42 kr. dohodkov, kateri so sledeči: 1. Gotovina v blagajnici 31. decembra 1885 54 gl. 24½ kr. 2. Dohodki za umestovanje vojakov 2139 gl. 43½ kr. 3. Izposojila denarne obrtnijske pomočne družbe 400 gl. 4. Najemščina marketenderja za zemljiščini parceli 20 gold. 5. Dohodki za porabo hišne oprave 109 gl. 74 kr. — Stroški pa iznašajo: 1. Naložena glavica pri obrtnijski pomočni družbi 200 gl. 2. Vrnena izposojila 1350 gl. 3. Obresti od izposojil 34 gl. 8 kr. 4. Donesek gasilnemu društvu 10 gl. 5. Stroški za umestovanje vojakov kot povračilo hišnim posestnikom 201 gl. 9 kr. 6. Za „Narodno šolo“ 10 gl. 7. Za umestovane vojake 30 gl. 8. Za stavbeni material 13 gl. 50 kr. 9. Za zidarska dela 110 gl. 10. Za tesarska dela 10 gl. 14½ kr. 11. Za mizarska dela 38 gl. 92 kr. 12. Za kleparska dela 30 gl. 95 kr. 13. Za ključarska dela 108 gl. 41 kr. 14. Za steklarska dela 19 gl. 98 kr. 15. Za mazarska dela 22 gl. 16. Za dimnikarska dela 15 gl. 17. Za tiskarska in knjigovezarska dela 50 gl. 18. Za nakup orodja 179 gl. 96 kr. 19. Za zemljarino 2 gl. 48 kr. 20. Za razne dela 19 gold. 67 kr. 21. Za razne stroške 22 gold. 20 kr. 22. Za osnaženje grebenične jame 28 gl. 23. Za planiranje dvorišča 28 gold. 10 kr. 24. Za zavarovalnico 6 gl. 36 kr. 25. Za počastno plačilo 174 gl. 26. Gotovina v blagajnici 31. decembra 1886 8 gold. 57½ kr. Vsega vkup 2723 gold. 42 kr. (Konec prih.)

(Grozen prizor) provzročil je te dni v Trstu zblaznel delavec Janez Tance na obrežji Carciotti. Ko namreč ondi memo njega pride Lloydov kurjač Bego, plane Tance kar meni nič, tebi nič nanj in mu z nožem na vratu žilo prereže. Umirajočega so odnesli z mesta. Takoj na to napadel je zblazneli človek dva redarja, katerih enega je tudi nevarno ranil. Še le ko ga je drugi redar z ojstro sablo po roki kresnil, da mu je ob enem nož iz nje izbil in pa nekaj hude krvi spustil, prijenjala je blaznost pri Tancetu, kterege so že večkrat v blaznici imeli in ni še dolgo, da, komaj nekaj dni je, kar so ga kot ozdravelega venkaj spustili. Kako je ozdravel, se je žalibog videlo.

(Peneči prosek) je tako izborna kapljica, da jo celó v daljni Aziji silno obrahtajo. Državni poslanec gosp. Nabrgoj dal je letos gostilničarju Lloydovega parnika „Pandora“ 100 steklenic tega pridelka iz let 1884 in 1885, bolj tako za nekako poskušnjo, ali bo vino prestalo težave pomorskega popotovanja ali ne. Poskušnja se je izvršno obnesla in se je gostilničar, iz Hongkonga nedavno povrnivši se, prav pohvalil, kako da so se zlasti Angleži za prosekarka kar pulili. Ob enem je sklenil kupčijo

na 12.000 steklenic te plemenite pijače. Tudi je rekel, da je pod onim vročim podnebjem prosekarka še zdatno boljši, kakor pa tukaj pri nas. Nekaj butelij je prestalo popotovanje za poskušnjo sèm in tje in je vino v njih posebno okusno postalo.

(Južna železnica) vpelje dné 12. maja nov, nekoliko spremenjen vožni red na progah Dunaj-Trst, Nabrežina-Kormin in Št. Peter-Reka. Kurir, ki odhaja z Dunaja v Trst ob 7. uri zvečer, odpeljal se bo od 12. maja nadalje vsak dan že ob 6. uri 45 minut zvečer z Dunaja. Nagliča, katerih eden odhaja z Dunaja ob 7. uri zjutraj, drugi pa ob 10. uri zvečer, imela bodeta od 12. t. m. nadalje od Trsta do Zidanega mostú vozove I., II. in III. razreda, od tod do Dunaja pa le I. in II. reda. — Na progi Trst-Kormin bo sprememba pri mešanju za 10 minut. Vlak bo namreč odhajal iz Kormina že ob 3. uri 25 minut popoldne in bo prišel v Trst ob 7. uri 36 min. zvečer. — Na progi Reka-Št. Peter se opustita vlaka: tisti, ki je vozil iz Reke v Št. Peter ob 10. uri 25 minut dopoldne in oni, ki je vozil iz Št. Petra v Reko ob 4. uri 20 minut popoldne. Natančneje spremembe so v vožnem redu.

Telegrami.

Dunaj, 11. maja. Klun je sinoči celo uro govoril na splošno pohvalo vse desnice, ostro šibal barbarizem ljudske šolo koroških Slovencev, enako grajal hude krivice Slovcem namenjenega šolstva Štajerske in Primorske. Naučni minister, ojstro zadet, ni odgovoril.

Dunaj, 11. maja. V zbornici se je nadaljevala debata o proračunu naučnega ministerstva: rešile so se točke od 5. do 9. Pri deveti točki „Umetnost in starinoslovje“ povdarja Pollack — z ozirom na onesnaženje spomenika Anastazija Grūna v Ljubljani — pomen Auerspergovega rodu v kranjski zgodovini in zasluge Antona Auersperga za Kranjsko; stavi predlog, da vlada na državne stroške postavi v Ljubljani spomenik avstrijskemu domoljubu in pesniku Auerspergu. Predlog podpirajo. — Hren predlaga 400 gl. podpore za „Glasbeno Matico“ v Ljubljani. Predlog se izroči budgetnemu odseku. Deveta točka se vsprejme. Seja se nadaljuje.

Dunaj, 11. maja. Vseučilišni rektor je naznanil na povelje naučnega ministra, da se bo z najostrejšimi sredstvi postopalo proti vseučilišnim dijakom, ako se bodo ponavljali nemiri.

Atene, 11. maja. Sultan se je zahvalil Grški vladi, da je pomagala pomiriti narod na Kreti.

Umrli so:

9. maja. Rajmund Svetlik, krojačev sin, 2¼ let, Vegove ulice št. 9, Bronchitis. — Feliks Holzer, prisiljenec, 56 let, Poljanski nasip št. 50, Marasmus.

10. maja. Peter Jekovec, delavec, 26 let, Hrenove ulice št. 15, pleuritni exudat.

V bolnišnici:

9. maja. Janez Brolich, delavec, 26 let, jetika.

Tujci.

9. maja.

Pri **Maticu**: S. Steinhaker, trgovec, iz Monaka. — Theumann, Regoli, Noe, Schaffranek in Fröhlich, trgovci, z Dunaja. — S. Ledner, trgovec, iz Budapešta. — Philipp, trgovec, iz Českega. — Martin Musch, trgovec, iz Českega. — Anton Pipp, trgovec, iz Štajarskega. — Verbič, trgovec, iz Celoveca. — Franc Vanigl, zasebnik iz Trsta. — Baron Ritter, pl. Guggenthal, z soprogo, zasebniki, iz Gorice.

Pri **Stonu**: Ferd. prof. Piatti, zasebnik, z Dunaja. — Ev. pl. dr. Pflügel, železnični nadzornik, z Dunaja. — Jožef Lipner, železnični uradnik, z Dunaja. — Königsburger, Berger, Mohrmann, trgovci, z Dunaja. — Zukermann in Steiner, trgovca, iz Prage. — Jožef Landesmann, trgovec, iz Moravskega. — Salamon in Lucka, potovalec iz Českega. — Herrenschannd in Sperling, o. k. polkovnika, iz Grada. — Kajetan Fürböck, nadporočnik, iz Grada. — C. Werhan, ravnatelj, iz Celja. — Marija Ogornitz, soproga trgovca, iz Novega mesta. — Anton Žgur, žuznik, iz Loškega potoka. — Gustin, posestnik s sinom, iz Metlike. — Adolf Gaudia, gozdnar, s soprogo, iz Ponikve. — Franc Nowak, nadsovetnik, iz Idrije. — Alojzij Prašnikar, veleposestnik, iz Kamnika. — G. Klinert, zasebnik, iz Bleda. — Jurij Jan, dekan, iz Doline. — vitez Alster, major, z družino, iz Ljubljane. — Alfred Wittchen, podpolkovnik, iz Trsta. — Matija Brajša, pravnik, z soprogo, iz Pazna.

Pri **Bavarskem dvoru**: Kaufmann, potovalec, iz Nemčije. — Henrik Schäffer, kupčevalec, iz Ogerskega. — Mally in Snidaršič, posestnika, iz Kranjskega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ferd. Holzer, inženir, z soprogo, iz Spodnje Avstrije. — D. dr. Fuchs, zasebnik, iz Budapešta. — Ed. Derffel, zasebnik, z družino, iz Tirolskega. — L. Züdermann, zasebnik, iz Kranja. — Juri Zgur, posestnik, z soprogo, iz Kamnika. — Semenitz, in Logathelli, zasebnika, iz Trsta. — Frane Hrovat, kaplan mornarice, iz Pulja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomerna v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		736.42	+13.4	sl. zap.	del. jasno	0.00
10. 2. u. pop.		734.55	+18.4	sl. zap.	oblačno	
9. u. zveč.		735.01	+13.4	sl. zap.	del. jasno	

Čez dan nekoliko oblačno, zvečer skoraj jasno. Srednja temperatura 15.1° C., za 2.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 45 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 60 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	876 „ „
Kreditne akcije	280 „ 70 „
London	127 „ „
Srebro	10 „ „
Francoski napoleond.	10 „ 05 „
Ces. cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	62 „ 27½ „

Zahvala.

Vsim znancem, prijateljem in dobrotnikom v Terbovljah se presrečno zahvaljujem za mnoge dokaze krščanske ljubezni, skazane moji ljubljani in nepozabljivi teti **Mariji Belle**, o zdravilji boleznih in o smrti. Bog plačaj vsim stotero.

V Ljubljani 11. maja 1887.

Ignacij Kosem.

Z žalostnim srcem naznanjava podpisana, da nama je Bog sinoči ob 11. uri soproga, oziroma očeta, gospoda

Antona Belèta,

meščana ljubljanskega in hišnika,

v 82. letu njegove dōbe po kratkem trpljenji, previdnega s svetimi zakramenti za umirajočega, k sebi v boljšo večnost poklical.

Pogreb se bude vršil od hiše št. 8 na Lončarski stezi v četrtek dne 12. t. m. ob 6. uri zvečer.

Svete maše se bodo v raznih cerkvah brale.

Pokojniki se priporoča blagemu spominu svojih znancev in prijateljev.

V LJUBLJANI dné 11. maja 1887.

Janez Belè,

sin.

Jedert Belè,

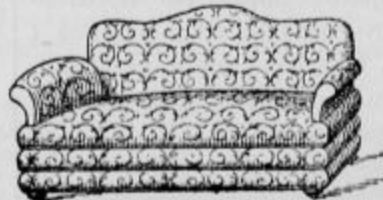
soproga.

ŽELODČEVA ESENCA lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

ni jo mogoče preceniti zaradi svoje nedosegljive lastnosti (da ne škoduje telesu, če tudi se dolgo časa rabi), da pomaga v tolikih in različnih boleznih z najgotovjšim uspehom, posebno pa zaradi svoje jako nizke cene — vse to so lastnosti, ki jo delajo neobhodno potrebno vsakteri družini.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpi p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzoli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroškem, v Primorji, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (7)

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gl.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želijo, uzorec blaga franco. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, zimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po cenil, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem na občno zadovoljnost. (14)

Ceniki s podobami na zahtevanje zastoj in franco.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.